

Asia: VN/4118/2019

Lausuntopyyntö parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän mietinnöstä, luonnos hallituksen esitykseksi avoimuusrekisterilaksi

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko avoimuusrekisterin perustamista Suomeen?

Kyllä

Mikä esillä olevista kolmesta avoimuusrekisterin soveltamisalavaihtoehdosta tulisi valita (eli mihin tahoihin kohdistuvaa lobbausta ilmoitusvelvollisuuden tulisi koskea)?

Eduskunta ja ministeriöt

Yleiset huomiot esityksestä

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän avoimuusrekisterilakia koskevasta mietinnöstä. Lausuntonaan Pohjolan Voima Oyj toteaa seuraavaa:

Lausunnolla olevassa mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi avoimuusrekisterilaki, jossa vaikuttamistoimintaa ja siihen liittyvää ammattimaista neuvontaa harjoittavat tahot veloitetaan liittymään avoimuusrekisteriin ja ilmoittamaan harjoittamastaan vaikuttamistoiminnasta. Ilmoitusvelvollinen tekisi kaksi kertaa vuodessa sähköiseen järjestelmään ns. toimintailmoituksen. Avoimuusrekisterin rekisterinpitäjäksi ehdotetaan Valtiontalouden tarkastusvirastoa. Rekisteri otettaisiin käyttöön 2023 aikana.

1. Avoimuusrekisteri on tarpeellinen ja perusteltu

Pohjolan Voima pitää avoimuusrekisteriä tarpeellisena ja kannattaa sen perustamista Suomeen. Pidämme perusteltuina rekisterin tarkoitusta parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä, torjua epäasiallista vaikuttamista ja vahvistaa kansalaisten luottamusta. Olemme samaa mieltä siitä, että

ajantasaisen tiedon julkaiseminen parantaisi lobbauksen läpinäkyvyyttä, hälventäisi lobbaamiseen liittyviä epäluuloja ja vahvistaisi ymmärrystä siitä, että lobbaus on keskeinen ja tärkeä osa demokraattista järjestelmää.

2. Alkuvaiheessa soveltamisalaksi eduskunta ja ministeriöt

Lausunnolla olevassa mietinnössä on tarkasteltu soveltamisalan osalta seuraavia kolmea eri vaihtoehto:

- Koko valtiohallinto
- Eduskunta, ministeriöt ja valtion virastot
- Eduskunta ja ministeriöt

Mielestämme olisi hyvä aloittaa vaikuttamistoimenpiteiden rekisteröinti eduskunnasta ja ministeriöistä, jotka ovat lobbaamisen kannalta kaikkein keskeisimmät tahot. Kokemusten karttuessa ja avoimuusrekisterin vakiinnuttua, sitä voidaan tarvittaessa laajentaa. Vaiheittaista etenemistä puoltaa myös ilmoitusvelvollisten hallinnollisen taakan pitäminen kohtuullisella tasolla.

3. Yleinen yhteiskunnallinen keskustelu varmistettava

Pidämme erittäin tärkeänä, että avoimuusrekisteriä koskevalla lainsäädännöllä ei samalla rajoiteta eri tahojen välistä vapaamuotoista keskustelua yleisistä ajankohtaisista ja yhteiskunnallisista aiheista. Mielestämme ilmoitusvelvollisuuden pitäisi koskea vain lainsäädäntöhankkeita tai budjettivaltaan liittyviä asioita. Ilmoitusvelvollisuuden ei pitäisi koskea yleisiä yhteis-kunnallisia keskusteluja. Tämä olisi tärkeä tuoda selvästi esille hallituksen esityksessä tai sen perusteluissa.

4. Liikesalaisuudet suojattava

Pidämme välttämättömänä, että avoimuusrekisteri ei vaaranna yritysten liikesalaisuuksia. Toimijoiden on voitava luottaa siihen, että päättäjien kanssa käytyjen keskustelujen sisällön joutuminen kilpailijoiden käsiin ei vaaranna toimijan asemaan markkinoilla.

5. Mahdollisimman yksinkertainen ja vähän hallinnollista taakkaa aiheuttava järjestelmä

Lainsäädännön yrityksiin kohdistuva hallinnollinen taakka on kasvanut vuosi vuodelta. Tältä osin pidämme tärkeänä, että

- avoimuusrekisteri ei aiheuta kohtuutonta hallinnollista taakkaa
- järjestelmä on mahdollisimman helppokäyttöinen
- järjestelmään edellytettävän kirjattavaksi vain sellaiset tiedot, jotka ovat lobbauksen kannalta välttämättömiä
- järjestelmän toimintaa koskevat ohjeet ovat yksiselitteisiä ja ne tuon ilmoitusvelvollisten käytössä hyvissä ajoin ennen järjestelmän käyttöönottoa

Ystävällisin terveisin

Riitta Larnimaa

Johtaja, viestintä ja yhteiskuntasuhteet

Pohjolan Voima Oyj

Larnimaa Riitta
Pohjolan Voima Oyj